nizamtreningom može privikavati na specifične situacije. R. je neposredno u korelaciji s koordinacijom. Sposobnost r. dolazi do izražaja u borilačkim sportovima (džudo i rvanje), sp. gimnastici, akrobatici, alpinizmu, kajakaštvu, motociklizmu, skijanju, umjetničkom klizanju i dr.

razantan udarac, sp. igre: oštar, strelovit udarac loptom.

razboj → ruče

razbrojavanje, strojeve vježbe: označavanje pozicije pojedinog sudionika stroja radi prestrojavanja; izvodi se obično na komandu »na parove razbrojs» (u svrhu udvajanja redova), odn. »razbrojs« (u svrhu utvrđivanja brojnog stanja prisutnih).

razlika zgoditaka, nogomet i druge sp. igre: načni obračunavanja datih i primljenih zgoditaka (koševa) računskom operacijom odbijanja: pri jednakom broju bodova bolja je ona ekipa koja takvom računskom operacijom ima veću pozitivnu ili manju negativnu razliku. Kod jednake r. z. bolja je ekipa koja je postigla više zgoditaka. Ranije se češće koristio količnik zgoditaka.

razma, [] jedrenje: završna daska vanjskog ruba palube drvenog plovila, obično deblja od palube; iako je na plastičnim plovilima nema, tako se i na njima naziva rub palube; [2] kajakaštvo, kanoistika: dužinska spojnica između palube i oplate kajaka i kanoe; [3] veslanje: gornji rub čamca na koji se pričvršćuju izbočnici.

raznobojni lovci, šah: naziv koji se upotrebljava u pozicijama u kojima svaki od igrača ima po jednog lovca, koji djeluju po poljima različite boje; oni ne mogu napasti jedan drugoga.

raznoručno, način izvođenja vježbe kod koje se kretnja izvodi jednom pa drugom rukom.

raznoška, sp. gimnastika: mješoviti preskok preko konja. Nakon odraza vježbač se suručno hvata za početak ili kraj sprave. Tijelo je u letu najprije pruženo, zatim se sklanja, a noge raznože. Nakon prijelaza preko sprave tijelo je ponovno pruženo do doskoka u počučnju. S obzirom na dohvat i okrete postoje različite vrste: r. dohvatom na kraju konja, r. s cijelim okretom strižno, r. dohvatom na početku konja, r. s cijelim okretom i dr

razoružanje (tal. disarmamento), mačevanje: uspješna akcija u kojoj napadač izbije protivniku oružje iz ruke.

razovka → vaga

Ražnjatović, Dragoslav (1941), građevinski inž., rukovodilac Hipodroma u Beogradu; košarkaški reprezentativac sa 121 nastupom član KK Radnički (Beograd), zaslužni sportaš Jugoslavije, Nastupio na Ol 1964 (VII mjesto), 1968 (II); na PS 1963 (II), 1967 (II); na PE 1963 (III), 1965 (II), 1967 (IX), Član je Predsjedništva Košarkaškog saveza Beograda i Takmičarske komisije Košarkaškog saveza Srbije; 1975-79 bio generalni sekre-

tar KK Radnički LMK. Dobitnik Majske nagrade SOFK Srbije (1972). potreban jer se na njemu odvaja voda od trupa, pa je manji otpor u glisiranju. R.

RC → radio-upravljani model

Read, Phil (1939), engl. motociklist, 7 puta prvak svijeta na kružnim betonskim trkalištima i to: u kategoriji do 500 ccm 1973—74 na motociklu MV Agusta; u kategoriji do 250 ccm 1964—65, 1968 i 1971 na motociklu Yamaha; u kategoriji do 125 ccm 1968 na motociklu Yamaha.

ready (engl.) - spreman

reakcija, odgovor organizma na vanjski ili unutarnji podražaj. Motorička r. je sposobnost brzog i svrsishodnog odgovora na akustički, vizu elni ili taktil ni signal; može biti jednostavna motorička r. (unaprijed određen odgovor na poznati signal) i složena motorička r. (raspoznavanje signala i izbor odgovora). Vrijeme r. je vrijeme proteklo od pojave signala (nadražaja) u receptoru od pojave izvođenja motoričke r. na signal.

reamaterizacija, postupak kojim profesionalni sportaš u nekoj sp. grani pravno stječe status amatera. R. se provodi prema propisima nadležnog sp. saveza, međ. sp. federacije i u skladu s propisima CIO.

Rebernjak-Hebel, Zlata (1944), nastavnica tjel. odgoja: rukometna reprezentativka sa 64 nastupa, prvakinja Jugoslavije u skokovima u vodu s tornja (1957–59), članica RK Lokomotiva i PK Naprijed (Zagreb), zaslužna sportašica Jugoslavije. Na PS 1965 u rukometu članica ekipe koja je osvojila srebrnu medalju.

Rebolj, Špela (1967–81), omladinska i seniorska reprezentativka u plivanju, članica PK Triglav (Kranj), jugosl. rekorderka na 400m (4.33.83 min) i 800 m (9.18.68 min) u kategoriji starijih pionirki; omladinska prvakinja Jugoslavije na 400 i 800 m slobodno. Na omladinskim BI 1981 u Kaválli (Grčka) osvojila dvije zlatne medalje na 400 i 800 m slobodno. Poginula u avionskoj nesreći na Korzici (1. XII).

rebote (španj.), dinamična vrsta pelote iz grupe direktnih igara, najstarija i najsličnija izvornoj peloti. Sa svake strane igraju po petigrača na igralištu place libre. Igra se čisterom koja ima poseban otvor (džep) kroz koji se provlači ruka. Meč se igra u 13 gemova, a poeni se broje kao u tenisu (15:0, 30:0, 40:0, gem). Svaka strana izmjenično se brani i napada. R. se igra u Baskiji.

rebra, [1] jedrenje: poprečni građevni dijelovi drvene jedrilice; plastične jedrilice nemaju r., pa se dijelom nadomještaju poprečnim pregrađama; [2] kajakaštvo: držači na koje se pričvrščuje oplata čamca; izrađuje se od jasenovog drva sa sastavima od aluminija; [3] motonautika: dijelovi konstrukcije koje sijeku trup motornog čamca. Oblik r. može biti kontinuirano zakrivljen (okrugla forma), ili se može lomiti, imati zgib (šarpi forma) služi za lakši način gradnje čamaca od drva, pogotovo za glisere kojima je taj zgib

potreban jer se na njemu odvaja voda od trupa, pa je manji otpor u glisiranju. R. mogu biti slična slovu U, što daje veliki stabilitet, ali slaba plovidbena svojstva ili u obliku slova V, što daje mali stabilitet, ali dobra plovidbena svojstva.

Rebuffat, Gaston (1921), franc. alpinist, poznat po krajnje teškim usponima u Alpama (Rebuffatov smjer u Aiguille du Midi, samostalni uspon Eigerovom stijenom, Walkerov stup) i kao član Herzogove ekspedicije na Annapurnu (1950). Napisao je 11 alpinističkih knjiga i snimio 4 alpinistička filma.

rebur (franc. rebours), rvanje: bacanje ili prevrtanje protivnika prema naprijed obratnim obuhvatom trupa.

recibiendo (španj.), borbe s bikovima: ubijanje bika na taj način da ga se sačeka na mjestu.

Recknagel, Helmut (1937), reprezentativac Njemačke DR u skijaškim skokovima i letovima: prvi na Ol 1960; prvi na PS 1960; prvi na PS 1962 na 90-metarskoj skakaonici i treći na 70-metarskoj; prvi na Njemačkoaustrijskoj skakačkoj turneji 1957/58 (Innsbruck, Bischofshofen i ukupno), 1958/59 Oberstdorf, Garmisch-Partenkirchen, Innsbruck i ukupno).

Recla, Josef (1905), austr. pedagog i istraživač u oblasti tjel. odgoja; profesor Instituta za tjelesni odgoj u Grazu; jedan od pionira za uvođenje dokumentacije i informacija u oblasti f.k. i među osnivačima Dokumentaciono-informativnog kruga o sportu (Köln).

Redenšek, Vladimir (1889–1972), željeznički službenik; biospeleolog, osnivač prve speleološke planinarske grupe u Zagrebu; autor speleološkog katastra (Popis spilja i ponora u Hrvatskoj) objavljenog u časopisu Naše planine 1959.

Redman, Jim (1931), engl. motociklist, 6 puta prvak svijeta na kružnim betonskim trkalištima: u kategoriji do 350 ccm 1962-65; u kategoriji do 250 ccm 1962-63 (sve na motociklima Honda).

redovi, osam vodoravnih linija na šah. ploči, obilježene brojkama 1—8.

referee (engl.), naziv za suca u sp. natjecanjima: u boksu sudac u ringu.

regata, utrka plovila, npr. utrka veslačkih čamaca, kanoa, kajaka, jedrilica, motornih čamaca, brodomodela.

regata utrokutu, jedrenje: natjecanje jedrilica oko oznaka na ograničenoj površini; oznake se najčešće postavljaju u obliku trokuta koji se obilazi više puta; najduža stranica regatne pruge postavlja se smjerom vjetra; razlikuje se od navigacijske regate.

regatna jahta, jedrenje: veća jedrilica građena za regate, bez komfora za stanovanje; različite klase r.j. razvrstane su po međ. pravilniku (IOR). R.j. jedinstvenog nacrta su Dragon, Soling, Star i Tempest.

regatna staza, plutajućim oznakama omedena pruga na vodi za održavanje utrka u veslaniu, kanoistici, kajakaštvu, jedrenju i vožnji motornim čamcija: 1 jedrenje: označena staza za natjecanje od linije starta do linije cilia. Jedrilica mora projedriti regatnu stazu zaobilazeći svaku oznaku s propisane strane i točnim redoslijedom; [2] motonautika: natjecat eljska staza označena sa dvije bove oko kojih natjecatelji okreću. Utrke se voze u smjeru suprotnom od smjera kretanja kazaljki na satu; 3 veslanje: za službena natjecanja FISA i za PJ propisana staza za seniore duž. 2000 m. šir. 12,5-15 m sa 6 pruga. Svaka pruga je omeđena dobro vidljivim plovcima različitih boja: posebno su označene udaljenosti 500 m, 1000 m i 1500 m od starta

H. RECKNAGEL

RAZNOŠKA (lijevo i desno)

